

ომონიმია

ომონიმია (homonimia) ეწოდება მნიშვნელობით განსხვავებულ, მაგრამ ბგერით ერთნაირ სიტყვებს შორის კატეგორიულ ლექსიკო-სემანტიკურ დამოკიდებულებას. აქედან გამომდინარე, ომონიმები (homónimos) წარმოადგენენ ორ ან ორზე მეტ სიტყვას, რომელნიც ერთნაირად წარმოითქმიან ე. ი. ბგერით ერთნაირნი არიან, მაგრამ მნიშვნელობებით და წარმომავლობით ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან. მაგალითად, vela (იალქანი, აფრა) – vela (სანთელი), real (რეალური) – real (სამეფო, მეფური), pujar (ბიძგება) – pujar (ფასების გადიდება, აწევვა), hondear (ზონდირება, სიღრმის გაზომვა) – ondear (ტალღებით გადაფარება, რწევვა, ლივლივი), bastar (საკმარისი) – vastar (ნგრევა, განადგურება) და სხვ. ომონიმებისაგან განსხვავებით, ომონიმების გაჩენა ენაში გარკვეულწილად შემთხვევითია. მაგრამ ამ შემთხვევითობაშიც ვლინდება გარკვეული ენობრივი კანონზომიერებანი, რომლებშიც დაკავშირებულია სიტყვაწარმოებასთან, პოლისემიასთან, სიტყვების სტრუქტურულ ტიპებთან. ბგერით განსხვავებული სიტყვები წარმოიქმნება ენის განუწყვეტელი ევოლუციისა და ლექსიკის, გრამატიკის, ფონეტიკის ისტორიული განვითარების კანონების ზემოქმედების შედეგად. ამიტომ არის ასეთი მატერიალურად თანხვედრი, ლექსიკური ერთეულების წარმოქმნის შესაძლებლობა წინასწარ განსაზღვრული, მაგრამ ამ შესაძლებლობის რეალიზება ენის უფლებებშია. ამა თუ იმ ენის მკვიდრი ენაში დანერგილი ომონიმების ფორმალურ და შინაარსობრივ თავისებურებებს იყენებს განსაზღვრული საკომუნიკაციო მიზნით იმ სტაბილური სამეტყველო ფუნქციების შესაბამისად, რომლითაც აღჭურვილია აღნიშნული სიტყვების ლექსიკო-სემანტიკური ჯგუფები.

ომონიმია არაერთგვაროვანი მოვლენაა, რადგან:

1. სიტყვის ბგერები და წერილობითი გამოსახულება შეიძლება არ ემთხვეოდეს ერთმანეთს;
2. ერთნაირი ბგერის სიტყვები შეიძლება მიეკუთვნებოდეს სხვადასხვა მეტყველების ნაწილებს;
3. ბგერითი თანხვედრა შეიძლება ეხებოდეს დაპირისპირებული სიტყვების მხოლოდ ერთ ან რამდენიმე ფორმას და არა მთელ სიტყვაფორმას. ომონიმების განსაზღვრისას სირთულეები იქმნება პოლისემიის ზეგავლენით, როცა ერთ ბგერით გარსში მოქცეულია ერთი და იგივე სიტყვის ორი ან მეტი მნიშვნელობა.

ამასთან დაკავშირებით ენათმეცნიერებაში ლექსიკური ომონიმის მოვლენები დიფერენცირებულია. ჩვეულებრივ გამოყოფენ ომონიმების რამდენიმე სახეობას: საკუთრივ ომონიმები (უმჯობესია: აბსოლუტური ომონიმები), ომოგრაფები, ომოფონები და ომოფორმები. არსებობს სხვაგვარი დაყოფაც: სრული და ნაწილობრივი ომონიმები (რომელსაც მიეკუთვნება ბოლო სამი სახეობა).

აბსოლუტური ომონიმები განსხვავებული მნიშვნელობის მქონე სიტყვის წყვილებია, რომლებიც მიეკუთვნებიან მეტყველების ერთსა და იმავე ნაწილს და თანხვედრიან ერთმანეთს ბგერითი და წერილობითი გამოხატულების ყველა თავის ფორმაში. მაგალითად:

banda (ორდენის ბაფთა, აშურმა) – banda (ბანდა, სასულე ორკესტრი);

asolar (დამშრობა, ნათესების განადგურება) – asolar (გაჩანაგება, ნგრევა);

adagio (ანდაზა, სენტენცია) – adagio (ადაჟიო);

celar (დაცვა, დაკვირვება) – celar (შენახვა, დამალვა);

dama (დამა, მანდილოსანი) – dama (ფურ-ირემი);

delfin (დელფინი) – delfin (ტახტის მემკვიდრე);

golfo (ყურე) – golfo (ავარა, უპატრონო, მიუსაფარი);

era (კალო) – era (ერა);

raza (რასა, ტომი) – raza (ბზარი, ნახვრეტი);

hoz (ნამგალი) – hoz (ვიწრობი, ვიწრო ადგილი);

copia (ასლი) – copia (უხვი, სიუხვე);

ratear (მოპარვა, პროპორციულად გაყოფა) – ratear (მუცელზე ხობვა);

atracar (მიდგომა, მიმაგრება) – atracar (ჭმევა გასკდომამდე);

haz (ძნა, სახე) – haz (ჯარების წყობა) და ა. შ.

ომოფონები (homófonos) ეწოდება მნიშვნელობით განსხვავებულ, ერთსა და იმავე მეტყველების ნაწილს, რომელთაც ბგერით მსგავს და წერილობით განსხვავებულ სიტყვათა წყვილებს მიაკუთვნებენ. აქედან გამომდინარე, ომოფონებში წარმოიქმნება ურთიერთწინააღმდეგობა სიტყვის მატერიალურ ფორმებს შორის: შესადარებელ ერთეულს მსგავსი წერითი და განსხვავებული ასოებრივი შედგენილობა აქვთ, რაც, ჩვეულებრივ, განპირობებულია მორფოლოგიური თავისებურებებით. მსგავსი ომონიმური ფორმები ესპანურში ბევრია. მათ შორის შეიძლება გამოვყოთ რამდენიმე ჯგუფი, რომელშიც ომოფონები წერილობით განსხვავდებიან:

B და V ასოებით, რომლებიც გამოსცემენ ერთნაირ ბგერებს: basto (უხეში) – vasto (ფართო, გაშლილი), barón (ბარონი) – varón (მამაკაცი), botar (ტყორცნა, გადაგდება) – votar (ხმის მიცემა), grabar (გრავირება, ფირზე ჩაწერა) – gravar (დატვირთვა, დამძიმება), abalar (გაგდება) – avalar (გარანტიის მიცემა, თავდებობის მიცემა), beneficio (მადლი, წყალობა, შემოსავალი) – veneficio (გათვალვა, წახდენა) და ა. შ.

G და J ასოებით, რომლებიც აღნიშნავენ მსგავს ბგერებს, როცა g დგას e და i-ს წინ: gira (გამგზავრება) – jira (ნაკუწი, ნაგლეჯი), gema (ძვირფასი ქვა) – jema (ნუჯრი, როკი), gineta (ძუძუმწოვრის სახეობა) – jineta (ცხენოსნობა) და ა.შ.

ასო H-ს არსებობა ან უქონლობა: ასო H თანამედროვე ესპანურ ენაში პრაქტიკულად “ცარიელი” გახდა, რადგან არ აღნიშნავს ბგერას: hatajo (ნახირი) – atajo (კვანძი), herrar (დაჭედვა, ნალის დაკვრა, შემოჭედვა) – errar (შეცდომა, შეცდენა), huso (თითისტარი) – uso (გამოყენება), hamo (ანკესი, ნემსკავი) – amo (პატრონი, მეთაური), hojear (გადაფურცვლა) – ojear (შეხედვა, ფრინველების მომწყვდევა) და ა. შ.

ესპანური ენის ზოგიერთ ნაციონალურ ვარიანტებში, რომლებიც საკმაოდ დიდ ტერიტორიაზე გავრცელებული, ომოფონები წარმოიქმნება ერთი ბგერითი შესატყვისობის გამო:

LL და Y ასოებთან: rallar (საფხეკელაზე ჭრა, მობეზრება) – rayar (ხაზვა), rallo (საფხეკელა, ჭოპოსანი (ჩარხის ნაწილი)) – rayo (სხივი, ელვა), valla (ღობე, გალავანი, შემოღობილი) – vaya – (დაცინვა), callada (სიჩუმე, სიწყნარე) – cayada (კვერთხი).

X და S ასოებთან (თანხმოვნების წინ): expirar (დამთავრება, დაცლა, გამოდინება) – espirar (ამოსუნთქვა, სუნთქვა), expiar (მონანიება, გამოსყიდვა, დანაშაულის გამოსწორება) – espiar (მიკვლევა, ჯაშუშობა);

Z, C (e და i-ის წინ) და S ასოებთან, რომლებიც ლათინური ამერიკის თანამედროვე ენაში და ზოგიერთ ესპანურ დიალექტში წარმოიქმნება იდენტურად: cocer (ხარშვა) – coser (კერვა), abrazar (მოხვევნა, გადახვევნა) – abrasar (გამოწვა), cazar (ნადირობა) – casar (დაქორწინება, გათხოვება), cima (მწვერვალი, კენწერო) – sima (უფსკრული, ნაპრალი), caza (ნადირობა) – casa (სახლი) და ა. შ.

ესპანურ სიტყვებს, რომლებიც მსგავსნი არიან ასოთა შედგენილობით, მაგრამ აქვთ აქცენტოლოგიური წესებიდან გადახრილი სხვადასხვა მახვილი სიტყვაზე, გააჩნიათ ნიშანი acento. ამგვარად, სხვადასხვა მახვილის მქონე მსგავსასოებიანი ესპანური სიტყვები მკაცრი კლასიფიკაციური მიდგომის შემთხვევაში, აღარ მიეკუთვნებიან ომონიმებს, რადგან მათ გააჩნიათ სხვადასხვა გამოთქმა და სხვადასხვა წერილობითი გამოხატულება (ერთ სიტყვას გააჩნია მახვილი, მეორეს – არა). აზრთაგანმასხვავებელი, ურთიერთდაპირისპირებული მახვილები მსგავს სიტყვებს უცვლიან არა მარტო აქცენტოლოგიურ ჟღერადობას, არამედ, გარკვეულწილად, სახეს უცვლიან ზოგიერთი ფონემის გამოთქმას იმის გათვალისწინებით, თუ რა ადგილი უკავია მას მახვილიან მარცვალთან მიმართებაში. ამიტომ წყვილები: baja (დაკლება) – bajá (ფაშა), baya (კენკრა) – baya (ხის სახეობა), sabana (სავანა) – sábana (ზეწარი), arteria (არტერია) – artería (ემშაკობა, ცბიერება, მზაკვრობა), valido (პატივცემული) – válido (კანონიერი), revolver (გადაბრუნება) – revólver (რევოლვერი) და სხვ. – არ განიხილება, როგორც ომონიმები.

ესპანურ ენაში ფართოდაა გავრცელებული ომოფორმები (homóformas) ანუ განსხვავებული სიტყვები, რომელთა ზოგიერთი ფორმა ბგერითაც და წერილობითაც თანხვედება ერთმანეთს. ომოფორმებად შეიძლება იქცნენ მეტყველების განსხვავებულ ნაწილებს მიკუთვნებული ლექსიკური ერთეულები. მაგ.: ზედსართავი სახელი anular-ის (წრიული) მხ. რიცხვის ფორმა თანხვედება ზმნა anular-ის (გაუქმება) ინფინიტის, haz-ის (hacer-იდან) ბრძანებითი ფორმა ომონიმურია არს. სახელების - haz-ის (ძნა), haz (სახე), haz (ჯარების წყობა)-ის მხ. რიცხვისა, ხოლო vino-ს (venir-იდან) მხ. რიცხვის III პირის ფორმა იგივეა, რაც არსებითი სახელი vino-სი (ღვინო) და ა. შ. სხვადგვარად რომ ვთქვათ, ომოფორმები აერთიანებენ ორი

სიტყვის ერთ ან მეტ ფორმას და არა ყველა სიტყვაფორმას, როგორც ეს ხდება აბსოლუტურ ომონიმებში ან ომოფონებში.

ომოფორმების მეორე განმასხვავებელი ნიშანი მათი გრამატიკული და გრაფიკული არაერთგვაროვნებაა. ომოფორმული წყვილები შეილება იყვნენ მეტყველების განსხვავებული ნაწილების გრამატიკული ფორმები და ბგერითი მსგავსებებისას, განსხვავდებოდნენ წერილობით. ალბათ, უფრო მართებული იქნება, წერილობით მსგავს ომოფორმებს, აუცილებლობის შემთხვევაში, ვუწოდოთ ომოგრაფიული ომოფორმები: llama (III პირი, მხ. რიცხვი, llamar, დარეკვა) – llama (ლამა, ფურ-ირემი), hecho (hacer-ის მიმღეობა, კეთება) – hecho (ფაქტი), ხოლო წერილობით განსხვავებულებს ომოფონების ომოფორმები: hablando (hablar-ის გერუნდივი, საუბარი) – ablando (I პირი, მხ. რიცხვი, ablandar, დარბილება), vaya (ir-ის ფორმა subjuntivo-ში, წასვლა) – baya (კენკრა), hecho (ფაქტი) – echo (echar, I პირი, მხ. რიცხვი, დასხმა, გაგდება).

და ბოლოს, ზოგიერთ ომოფორმებში შეინიშნება კიდევ ერთი თავისებურება: სემანტიკური სიახლოვე გრამატიკული კატეგორიალობის განსხვავებისას. ასეთი წყვილები აუცილებლად წარმოადგენენ მეტყველების განსხვავებულ ნაწილებს. მაგალითად, grito (მე ვყვირი) და grito (ყვირილი). მსგავსი ფორმების სიტყვების ლექსიკური მნიშვნელობები, მიუხედავად მათი სემანტიკური სიახლოვისა, განსხვავებულია, რადგან მათში ასახულია სინამდვილის სხვადასხვა მონაკვეთები და განსხვავებული შინაარსობრივი კატეგორიები. სიტყვაში, ლექსიკური ყოველთვის დაკავშირებულია მის კატეგორიალურ არსთან.

ომოფორმებს შორის გამოიყოფა ომონიმურის თანაფარდი განსაზღვრული მორფოლოგიური სახეობები. შევეცდებით, მათგან ძირითადის ჩამოთვლას, იმის გათვალისწინებით, რომ “ზმნის ფორმა + არსებითი სახელის ფორმა” – ტიპის ომოფორმებში მხედველობაში არ მიიღება არსებითი სახელის წინ გამოყენებული არტიკლი, რომელიც დაპირისპირებულია ლექსიკო-ენობრივ ფორმაში, მაგრამ არა მეტყველებაში:

1. ზმნა I პირის მხ. რიცხვში

მამრობითი სქესის არსებითი სახელი

(presente de indicativo)

Estudio (მე ვსწავლობ)

Estudio (სწავლება)

Desarrollo (მე ვანვითარებ)

Desarrollo (განვითარება)

Robo (მე ვიპარავ)

Robo (ქურდობა)

Comienzo (მე ვიწყებ)

Comienzo (დასაწყისი)

Desayuno (მე ვსაუზმობ)

Desayuno (საუზმე)

2. ზმნის III პირი, მრ. რიცხვი

მდედრობითი სქესის არსებითი სახელი

(presente de indicativo)

Caza (ის ნადირობს)

Caza (ნადირობა)

Habla (ის ლაპარაკობს)

Habla (მეტყველება)

Honra (ის პატივსცემს)

Honra (პატიოსნება)

Cena (ის ვახშმობს)

Cena (ვახშმობა)

3. ზმნის I და III პირი, მხ. რიცხვი

არსებითი სახელი

(presente de subjuntivo)

ჩვეულებრივ მამრობით სქესის

Alcance (მე მივაღწევდი, ის მიაღწევდა)

Alcance (მიღწევა)

Toque (მე შევეხებოდი, ის შეეხებოდა)

Toque (შეხება)

Coste (მე ველირებოდი, ის ელირებოდა)

Coste (ღირებულება)

Roce (მე მივეკარებოდი, ის მიეკარებოდა)

roce (ხახუნი)

4. მიმღეობა, მხ. რიცხვი

მამრობითი სქესის არსებითი სახელი

ამ შემთხვევაში მხოლოდით და მრავლობითი რიცხვის ფორმები თანხვდებიან ერთმანეთს:

Hecho (გაკეთებული,-ები)

Hecho (ფატი, ფაქტები)

Dicho (ნათქვამი)

Dicho (მეტყველება, თქმულება)

Escrito (დაწერილი)

Escrito (დოკუმენტი, ქაღალდი)

Enunciado (გამოცხადებული)

Enunciado (უწყება, ცნობება)

5. ზმნის დროის ერთ-ერთი ფორმა

არსებითი სახელი (ძირითადად მამრ. სქესის,

იშვიათად, მდედრობითი სქესის)

Recibí (მივიღე, I პირი, pretérito indefinido)

recibi (ქვითარი)

Pagaré (გადავიხდი, I პირი, futuro imperfecto)

pagare (ხელწერილი)

ომონიმური შეიძლება იყოს მიმღეობისა და ზედსართავი სახელის ფორმები. ამ შემთხვევაში სქესისა და რიცხვის ყველა ფორმა ერთმანეთს ემთხვევა.

6. მიმღეობა

ზედსართავი სახელი

Aprovechado, a,os,as (გამოყენებული,-ები)

Aprovechado (მოხერხებული, მარჯვე,-ები)

Cortado (მოჭრილი)

Cortado (თანაზომიერი, ლაპიდარული)

Picado (დაკეპილი, დაპობილი)

Picado (მრისხანე, ბრაზიანი)

Parado (დატოვებული, დარჩენილი)

Parado (ზარმაცი, დონდლო, უმუშევარი)

ომონიმის შემთხვევაში არსებითი და ზედსართავი სახელების ყველა ფორმა ერთმანეთს ემთხვევა (განსაკუთრებით თუ ორივე არსებითი სახელი ბოლოვდება თანხმოვანზე) ან მხოლოდ ზოგიერთი მათგანი:

7. არსებითი სახელი

ზედსართავი სახელი

Coral (მარჯანი)

Coral (გუნდური)

General (გენერალი)

General (საერთო)

Capital (კაპიტალი)

Capital (მთავარი)

Vaco (ხარი)

Vaco (ვაკანტური)

ცალკე უნდა აღინიშნოს თავისებური კონვერსიული ომოფორმები, რომლებიც წარმოიშვა უაფიქსო სიტყვაწარმოქმნისას ანუ მეტყველების ერთი ნაწილიდან მეორეში გადასვლისას, მაგ.:

8. ინფინიტივი

მამრობითი სქესის არსებითი სახელი

Querer (სურვილი, წადილი)

Querer (სიყვარული)

Vestir (ჩაცმა)

Vestir (ტანსაცმელი, ჩაცმის მანერა)

Ser (ყოფნა, არსებობა)

Ser (ყოფიერება, არსებობა, არსება)

ომოფორმებს უნდა მივაკუთვნოთ, აგრეთვე, განსხვავებული მნიშვნელობის მქონე არსებითი სახელები, რომლებიც განსხვავდებიან გრამატიკული სქესით (და მხოლოდ არტიკლებთან გამოყენებისას), ზოგიერთი ნაცვალსახელი და ზედსართავი სახელი. საუბარია შემდეგი ტიპის სიტყვებზე:

9. მამრობითი სქესის არს. სახელი

მდედრობითი სქესის არს. სახელი

(el) pez (თევზი)

(la) pez (ფისი)

(el) cólera (ქოლერა)

(la) cólera (რისხვა)

(el) cura (მღვდელი)

(la) cura (მკურნალობა)

(el) frente (ფრონტი)

(la) cura (შუბლი)

(el) moral (თუთის ხე)

(la) moral (მორალი)

რასაკვირველია, ენაში გვხვდება ომოფორმების სხვა სახეებიც, რომლებიც არ წამოქმნიან მეტ-ნაკლები რეგულარობით განმეორებულ მორფოლოგიურ პარალელებს. ენაში დასაშვებია სრულიად მოულოდნელი დამთხვევები სიტყვის ფორმასა და ჟღერადობაში. ყურადღებას გავამახვილებთ ერთ ძალიან თავისებურ ომოფორმულ ტიპზე, რომელსაც ლექსიკო-სემანტიკურიც შეიძლება ვუწოდოთ. იგი წარმოიქმნება, როცა გარკვეული შინაგანი ფორმის მქონე რთული სიტყვა წარმოადგენს თანაბარი ჟღერადობის სიტყვაშეთანხმებას, რომელიც შედგება სიტყვის ფუძის მსგავსი კომპონენტებისაგან. ესპანურ ენაში ასეთი სიტყვა ბევრია. ჩვეულებრივ, ისინი წარმოიქმნება პროდუქტული მოდელით “III პირი, მხ. რიცხვის ზმნა presente de indicativo-ში + არსებითი სახელი მხ. რიცხვში”, ხოლო მთელი სიტყვა, როგორც წესი, ასახელებს მოქმედ პირს ან ინსტრუმენტს, შრომის იარაღს. საუბარია ისეთი ტიპის სახელებზე, როგორიცაა: *limpiadientes* (კბილის ჯაგრისი), *limpiabotas* (ჩექმების მწმენდელი), *espantapájaros* (საფრთხობელა) და ა. შ. ადვილი შესამჩნევია, რომ ყოველი ამ სიტყვათაგანი ომონიმურია თავისუფალ სიტყვაშეთანხმებასთან: *limpia dientes* - ის იხეხავს კბილებს, *limpia botas* - ის წმენდს ჩექმებს, *espanta pájaros* - ის აფრთხობს ჩიტებს. ენაში გვხვდება უფრო რთული ლექსიკო-სემანტიკური ომოფორმებც. მაგალითად, *correvedile* (ჭორიკანა) ჟღერადობით მსგავსია შეთანხმებისა *corre, ve y dile* - გაიქეცი, ნახე და უთხარი მას ან *hazmerreír* (მასხარა), რომელიც შეესაბამება *hazme reír*-ს (მაიძულე, გავიცინო) და სხვ. ამავე სახისაა ომონიმური წყვილები, წარმოქმნილი ზმნიზედის (ან რომელი სხვა მეტყველების ნაწილის) მყარი კონსტრუქციებითა და ცალკეული სიტყვებით: *a plomo* (შვეულად, ვერტიკალურად) – *aplomo* (თავდაჭრილობა, სიმტკიცე), *a hito* (მყარად, მტკიცედ) – *ahito* (მოყირჭებული), *a bordo* (ბორტზე) – *abordo* (ჩასხდომა) და ა. შ.

ომონიმების წარმოშობის წყაროები. განხილული მასალა საფუძვლეს გვაძლევს, გამოვყოთ არანაკლებ ოთხი ძირითადი წყარო. მათგან პირველი დაკავშირებულია იმ ფონეტიკურ ცვლილებებთან, რომელიც ნებისმიერ ენაში გვხვდება, მათი ისტორიული განვითარების პროცესში.

ფონეტიკური პერიპეტიების შედეგად ზოგიერთი ესპანური სიტყვა (რომლებიც წარმოქმნილია განსვავებული ლათინური ერთეულებიდან) გახდა ომონიმი. მაგ.: ზმნა *celar* (თვალყურის დევნება, გუშაგობა) წარმოიქმნა *celare*-დან, ხოლო მისი ომონიმი *celar* (ჭრა ლითონზე, ხეზე ან ძვალზე) – *caelar*-დან; არსებითი სახელი *puñal* (ხანჯალი) მომდინარეობს *pugnare*-დან, ხოლო *puñal* (შტანდარტი) – *pugna*-დან და ა. შ.

XVI საუკუნეში ესპანეთის ტერიტორიის დიდ ნაწილში დაიკარგა ურთიერთდაპირისპირება კბილბაგისმიერ ფრიკატიულ [v]-სა და ბილაბიალურ სონანტ [β]-ს შორის, შესაბამისად, V და B ასოებმა დაიწყეს ერთი ფონემის ბილაბიალური სონანტი β-ს ორი ელფერით, ხშულით და ნაპრალოვანით, გადმოცემა. გამოთქმის მსგავსმა გათანაბრებამ წარმოქმნა მრავალი ისეთი ომოფონები, როგორიცაა: *basto* – *vasto*, *grabar* – *gravar* და ა. შ.

IX-X საუკუნეებში ესპანურ ენაში ფარინგალური სპირანტის [H] დაკარგვამ განაპირობა *huso* – *uso*, *hatajo* - *atajo* და ა. შ. ომოფონების წარმოქმნა.

ესპანური ენის ლათინოამერიკულ ვარიანტებში ენისწინა აპიკალური [θ]-ს ჩამოშორებამ და მისმა შეცვლამ ენისწინა კაკუმინალური [S]-თი, წარმოქმნა ისეთი ომოფონები, როგორიცაა: *caza* – *casa*, *abrazar* - *abrasar* და ა. შ.

ომონიმების წარმოქმნის მეორე წყარო ესპანურ ენის მორფოლოგიური და სიტყვაწარმომქმნელი კანონზომიერებების განვითარებაში მდგომარეობს. მაგ.: ნაზმნარი სახელების წარმოქმნის წესებმა გამოიწვია ომონიმური ფორმების ისეთი დიდი ჯგუფების წარმოშობა, როგორიცაა: *apoyo* (მე მხარს ვუჭერ) – *apoyo* (მხარდაჭერა), *descanso* (მე ვისვენებ) – *descanso* (დასვენება). მსგავსი ომონიმია წარმოიქმნა სახელზმნის ფორმებსა და შესაბამის არსებით სახელებს შორის: *baraja* (ბანქოს დასტა) – *baraja* (ის ურევს ბანქოს), *rueda* (ბორბალი)-*rueda* (ის ატრიალებს) და ა. შ. ზედსართავი სახელების –ar სუფიქსისა და ინფინიტივის –ar დაბოლოების ომონიმამ განაპირობა შემდეგი ტიპის ომოფორმების წარმოქმნა: *tallar*

(გამოქანდაკება, გამოკვეთა) და tallar (გაჩეხისათვის, გაკაფვისათვის ვარგისი), titular (ტიტულით მიმართვა) და titular (ტიტულოვანი) და ა. შ.

პრინციპში, ორივე შემთხვევაში აღნიშნული წყარო, უპირველესად, დაკავშირებულია ენის ფონეტიკურ მხარესთან. სხვაგვარია ომონიმების წარმოქმნის მე-3 ფორმა, რომელიც მიეკუთვნება პოლისემიის დაყოფის სემანტიკურ პროცესებს.

ენის ისტორიული განვითარების პროცესში ერთი და იგივე სიტყვის მნიშვნელობამ შეიძლება დაკარგოს სემანტიკური ურთიერთკავშირი და წარმოქმნას ორი ომონიმური სიტყვა, რომლებიც მიუხედავად განსხვავებული მნიშვნელობისა, და ზოგჯერ განსხვავებული გრამატიკული ხასიათისა, ინარჩუნებს ერთიან ბგერით ფორმას. მაგალითად, ომონიმები: raza (რასა, ტომი) და raza (ზზარი, ნაპრალი), რომლებიც მომდინარეობენ ერთიან radia ეტიმონიდან (ლათ. radius-იდან); ომონიმი colonia (კოლონია, დასახლება) და colonia (ვიწრო აბრეშუმის ლენტი) ლათ. Colonia-დან, აგრეთვე, წარმოიქმნენ პოლისემიის დაყოფის შედეგად. მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ ომონიმები tocar (ხელით შეხება, მიკარება) და tocar (თმის დავარცხნა, გასწორება) წარსულში ერთ სიტყვას წარმოადგენდნენ, რომლის ძირიც toc ონომატოპოეტური წარმოშობისაა.

ომონიმიის წარმოქმნას განაპირობებს სიტყვის ერთ-ერთი მნიშვნელობის არქაიზაცია, რომელიც წარმოადგენს მეტაფორულ ფუძეს ამავე სიტყვის მეორე მნიშვნელობისათვის. მაგ., თანამედროვე ენაში ზმნების cohechar (მტვრის დაყენება ხვნა-თესვის წინ) და cohechar (მოსყიდვა, ქრთამის მიცემა) არსი ომონიმიანია. შეიძლება ისინი ამგვარები არ ყოფილიყვნენ, რომ არ მოძველებულიყო cohechar-ის შუალედური მნიშვნელობა “იძულება, დაძალაობა”, რომელმაც წარმოქმნა “მოსყიდვა”. საერთოდ, პოლისემიისა და ომონიმიის გამიჯვნა ზოგჯერ დიდი სირთულეს წარმოადგენს.

ომონიმების წარმოქმნის მეოთხე ძირითად წყაროს უცხო ენებიდან ნასესხები სიტყვები წარმოადგენს. სხვა ენებიდან ნასესხებმა სიტყვებმა ფონეტიკური ადაპტაციის შედეგად წარმოქმნეს ომონიმური წყვილები: banda (ლენტი, კორომინასის მიხედვით – ძველი ფრანგული bande-დან) და banda (ბრბო, გუნდი, ბანდა – გოთური bandwo-დან), borde (კიდე, ნაწიბური – ფრანგული bord-იდან) და borde (ველური საძირე, ტყიურა – კატალანური bord-იდან, მომდინარეობს გვიანლათინური burdus-იდან), rato (მომენტი, წამი, შესაძლოა - ლათინური raptus-იდან) და rato (თაგვი, ძველი გერმანული ratta-დან) და ა. შ.